
99-5-RE

CAUSA 99-5-RE

Número de registre: 127-1999. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 2 DE JULIOL DE 1999

BOPA núm. 39, del 7 de juliol de 1999

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 31 de maig de 1999 per la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute de data 17 de març de 1999, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia en l'expedient núm. AD-045-1/98, per haver-se pogut produir una vulneració dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que el recurrent sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència en la qual "s'anul·li l'Aute de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de data disset de març de 1999 (...) i es reconegui el dret del recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte del present recurs";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88, 98 c) i 102 a);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vista la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment l'article 1;

Vista la Llei qualificada de la Justícia;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de data 7 d'abril de 1999;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Vilanova Trias;

Antecedents

Primer

Amb data 24 d'abril de 1998 la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal va interposar demanda davant la Secció Administrativa de la Batllia contra el Govern d'Andorra. Amb la mateixa

data, el president de la Batllia va designar per torn de ponències el Sr. Enric París Torres per a la tramitació de la demanda.

Segon

El Sr. Enric París Torres va ser substituït de les seves funcions per jubilació i va ser designat en lloc seu el Sr. Pere Pastor Vilanova, que va resultar, per tant, nou batlle per conèixer de la causa esmentada.

Tercer

Amb data 26 de gener de 1999 la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal, basant-se en l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia, va formular recusació contra el batlle Pere Pastor Vilanova en relació amb el procediment mencionat, al·legant que aquest havia tingut una relació econòmica amb la part defenent.

Quart

Per aute de data 17 de març de 1999, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar la recusació sol·licitada en considerar que les retribucions percebudes com a conseqüència d'una relació de prestació de serveis no constitueixen la causa de recusació per haver tingut relació econòmica amb una de les parts, prevista en l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia.

Cinquè

Per escrit de data 24 de març de 1999, la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal va sol·licitar del Ministeri Fiscal la interposició de recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional, per considerar que la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en no admetre la recusació formulada, hauria vulnerat el dret a la jurisdicció, dret reconegut a l'article 10 de la Constitució i en concret "el dret a la jurisdicció substanciat per un Tribunal imparcial predeterminat per la llei, el dret al jutge ordinari i el dret al procés degut sense indefensió".

Sisè

Amb data 7 d'abril de 1999, el Ministeri Fiscal va acordar "desestimar la sol·licitud d'interposició del recurs d'empara interessat, per manca de contingut constitucional de la pretensió, tota vegada que no es pot sotmetre a la revisió del Tribunal Constitucional l'aplicació i interpretació de les lleis efectuades pels Tribunals Ordinaris".

Setè

D'acord amb la disposició transitòria segona de la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, el dia 31 de maig de 1999 la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal va presentar recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional, per haver-se pogut produir una vulneració dels drets a la jurisdicció reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Fonaments jurídics

Primer

L'objectiu principal del present recurs d'empara és, com al·lega la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal en el punt núm. 7 de la descripció dels fets, determinar si l'aute de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, núm. 02-99 de data 17 de març de 1999, vulnera l'article 10 de la Constitució, i concretament:

- a. el dret a un procés substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei;
- b. el dret a un procés degut i el dret a la defensa;
- c. el dret al jutge ordinari predeterminat per la llei.

Aquesta vulneració s'hauria produït, segons la representació del demandant, pel fet que el batlle Pere Pastor Vilanova havia mantingut una relació econòmica amb el Govern d'Andorra, i més específicament, "a l'exercir com a funcionari al servei d'aquesta institució pública desenvolupant càrrecs d'alta direcció com són els de Coordinador d'Interior i Secretari d'Estat d'Interior". El batlle Pere Pastor Vilanova, per aute núm. 99-03, de data 1 de febrer de 1999, en denegar la recusació, aclareix que en la seva etapa professional anterior va actuar com a coordinador de la Secretaria d'Estat d'Interior i posteriorment com a director d'Interior del Ministeri d'Interior, i no va ocupar mai el càrrec de secretari d'Estat d'Interior.

Segon

Pel que fa als drets invocats, suposadament vulnerats, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el seu aute núm. 02-99, adverteix en els fonaments de dret segon i tercer que les úniques causes de recusació possibles estan "taxativament fixades per la llei" i, en concret, són les de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia; però que la causa de recusació al·legada pel demandant -article 73.4- no és invocable ja que no es pot aplicar a les persones que han estat vinculades amb l'Administració per una relació de prestació de serveis. Sobre aquesta base la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs d'apel·lació i va rebutjar la recusació plantejada.

Tercer

La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia en l'aute esmentat es pronuncia en relació amb el motiu d'apel·lació que havia plantejat la representació processal del demandant en el seu recurs, respecte a la vulneració de l'article 75 de la Llei qualificada de la Justícia, que disposa que davant una recusació el batlle només pot redactar un informe adreçat al Tribunal Superior de Justícia, que és el qui decideix. En el seu primer fonament de dret, el Tribunal Superior de Justícia fa una interpretació molt clara de la llei, ja que, davant de la relativa imprecisió normativa pel que fa a la forma que ha de tenir el document en què el batlle respon a un escrit de recusació, atorga a l'aute pel qual s'ha pronunciat el batlle en la present causa, valor d'informe. El Tribunal Superior de Justícia ha exercit la seva potestat d'interpretar la norma, i sobretot ha exercit la seva obligació de decidir sobre la recusació, que és el nucli essencial de l'article 75 de la Llei qualificada de la Justícia; per tant, no hi ha arbitrariedad puix que el Tribunal Superior de Justícia podia haver rebutjat l'aute del batlle i decidit la seva recusació.

Quart

El Ministeri Fiscal fonamenta en el seu escrit de desestimació de la demanda d'interposició de

recurs d'empara de data 7 d'abril de 1999, la "manca de contingut constitucional", però abans aporta en els fonaments de dret algunes precisions suplementàries. En concret, argumenta adequadament -citant la jurisprudència del Tribunal Constitucional- que d'acord amb la Constitució i la resta de l'ordenament, correspon al Govern, pel que fa al pressupost general de l'Estat, la gestió i l'execució del pressupost de l'Administració general, i que això inclou, sense que afecti la divisió de poders i la independència dels tribunals, el pressupost de l'Administració de Justícia. Si s'hagués de seguir la interpretació que el demandant fa de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia, i en particular del seu paràgraf 4t., en tot litigi en què una part fos qualsevol persona física que estigués o hagués estat vinculada a l'Administració, o a qualsevol de les administracions públiques, el jutge seria susceptible de recusació. Aquesta interpretació, que materialment portaria a l'Administració de Justícia a una situació absurda, significaria, a més, introduir una clàusula limitativa per l'accés a la funció de jutge, previst a l'article 90 de la Constitució, i com diu l'escrit del Ministeri Fiscal, afectaria igualment l'article 25 de la Constitució, que disposa que "tots els andorrans tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i als càrrecs públics amb els requisits que determinin les lleis". La independència dels jutges en l'exercici de la seva funció jurisdiccional està garantida pels procediments de nomenament que estableixen la mateixa Constitució i la Llei qualificada de la Justícia.

Cinquè

El demandant, en el fonament de dret segon, intenta resoldre el problema que planteja la seva pretensió, que com s'ha vist en l'apartat anterior portaria a una situació absurda, i ho fa afirmant que "la qüestió plantejada no consisteix en determinar si el Batlle en qüestió ha mantingut o no una relació de servei amb l'Administració sinó si la relació funcional o de servei que aquest ha mantingut amb el Govern ha implicat una relació econòmica entre el MI Govern i el senyor Pastor". Afirmar que "l'Aute de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia (...) incorre en incongruència per contenir un pronunciament sobre temes o matèries no debatudes en el procés". Novament, s'intenta presentar com a cosa aliena al litigi una cosa que li és essencial: la naturalesa dels pressupostos de l'Administració general de l'Estat i la manera com el nostre ordenament jurídic atorga al Govern la competència sobre la seva gestió i la seva execució, no són coses separables, de manera que el Govern no és propietari dels pressupostos generals, ni té interessos particulars en aquest àmbit, sinó que gestiona en benefici de l'interès general els esmentats recursos econòmics, inclosos els de l'Administració de Justícia. El fet que, abans d'accedir a la categoria de batlle, el Sr. Pere Pastor Vilanova hagués treballat en les funcions citades, remunerat per l'Administració, no és un supòsit assimilable al de l'article 73.4 de la Llei qualificada de la Justícia.

L'escrit del Ministeri Fiscal, en el seu fonament cinquè, dóna també resposta adequada a l'afirmació que s'ha vulnerat el dret al jutge ordinari predeterminat per la llei, en aclarir la diferència existent entre el concepte de titularitat d'una secció de la Batllia, i el concepte de repartiment per torn dels assumptes ja assignats pel seu coneixement amb anterioritat.

Sisè

Aquest Tribunal Constitucional considera essencial precisar en aquest punt el concepte de "falta manifesta de contingut constitucional" integrat recentment en l'article 1 de la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

La concordança entre els arguments que fonamenten l'aute de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i els del Ministeri Fiscal, en rebutjar, en el seu dia, la tramitació del recurs d'empara, és clara, congruent i sense dubtes. L'aute impugnat pel demandant no incorre en

arbitrarietats en la interpretació de les normes aplicables, i el Tribunal Superior de Justícia ha exercit la seva funció jurisdiccional en l'àmbit de la seva competència exclusiva.

D'altra banda, no és suficient la invocació genèrica d'una suposada vulneració de l'article 10 de la Constitució quan en un litigi davant la justícia ordinària, una de les parts no obté satisfacció. Justament, la funció jurisdiccional consisteix necessàriament a fixar qui té raó en dret en un conflicte entre parts. Com ha reiterat aquest Tribunal Constitucional en la seva jurisprudència, la justícia constitucional no és una tercera instància de cassació ni d'apel·lació de la justícia ordinària. La nostra competència, quan s'invoca l'article 10 de la Constitució, es limita a valorar si s'ha produït o no s'ha produït una vulneració específica, concreta i verificable d'un dels drets fonamentals protegits pel recurs d'empara.

Ara bé, la inadmissió per falta manifesta de contingut constitucional, innovació en la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, planteja la qüestió de si el Tribunal Constitucional, en rebutjar l'admissió està fent un pronunciament sobre el fons de la causa, quan en principi es podria pensar que només s'estudia el fons un cop admesa. Cal precisar que el Tribunal té la possibilitat, i l'obligació de pronunciar-se sobre l'admissió o la no admissió, en vista de tota la documentació aportada per la representació processal del demandant; està habilitat a pronunciar-se, puix que actua sotmès només a la Constitució, a la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i a la seva recent modificació, si de l'examen de l'esmentada documentació se'n desprèn de manera explícita, manifesta i sense ambigüitat que el cas que se li planteja manca palesament de contingut constitucional. És a dir, la qüestió no rau en el fet que el cas sigui o no sigui un litigi jurisdiccional de resolució discutible, sinó en si la demanda conté o no un dubte, problema o interpretació de naturalesa constitucional pel que fa als drets fonamentals protegits pel recurs d'empara. La pràctica continuada de les jurisdiccions constitucionals de l'entorn europeu ha generalitzat progressivament aquesta figura, justament en benefici d'una economia processal que permeti limitar els efectes materialment negatius d'una proliferació de recursos indegudament o insuficientment fonamentats.

No hi ha, doncs, contingut constitucional que avaluï ni la necessitat ni l'oportunitat de tramitar el fons del present recurs d'empara.

Per tot el que s'ha exposat, i d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, recentment modificat,

Aquest Tribunal, advertint una mancança manifesta de contingut constitucional en el present recurs d'empara,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara, 99-5-RE, interposat per la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal contra l'aute de data 17 de març de 1999 dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal del Sr. Josep Rossell Vidal, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el dia dos de juliol de mil nou-cents noranta-nou.

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

President

Vicepresident

Joan Josep López Burniol François Luchaire

Magistrat

Magistrat